

Muži by neměli podceňovat preventivní návštěvy urologa

Nejčastějším urologickým onemocněním u mužů je zvětšená prostata. Výskyt této nemoci stoupá s věkem. A může s ní souviset mnoho dalšího. I proto by měl každý muž, který dosáhne věku padesáti let, začít pravidelně navštěvovat urologa. Preventivně, i když ho právě nic netrápí.

Obtíže spojené se zvětšenou prostatou (benigní hyperplazie prostaty) vedou ke zhoršení kvality života pacienta a v pokročilých stádiích až k nevratnému poškození funkce močového měchýře a ledvin. Prostata ale může onemocnět i jinými chorobami, například rakovinou. Je varující, že za posledních dvacet let dramaticky vzrostl počet případů rakoviny prostaty u mužů. V roce 1990 bylo 1607 nových případů, v roce 2010 už to bylo 6771 a letos se očekává, že tuto zprávu lékaři sdělí zhruba devíti tisícům mužů.

„Zčásti je to dáno tím, že stoupá výskyt všech druhů rakoviny v populaci, a zčásti je to v důsledku lepší diagnostiky nemocných,“ vysvětlil profesor Marek Babjuk, přednosta urologické kliniky pražské Fakultní nemocnice Motol. Uvedl, že v počátečních stádiích nemoci se karcinom prostaty často nepozná. V tom je toto onemocnění zákeřné. Proto je důležité chodit na preventivní prohlídky, které mohou nemoc včas odhalit.

Zvětšená prostata

Po 20. roce věku mají muži prostatu o průměrné velikosti cca 4 x 3 x 2 cm a o váze 29 – 40 gramů. Se zvyšujícím se věkem se však prostata mění a dochází ke zvětšování oblasti žláznatých buněk okolo močové trubice. Postupně se množí i svalová a vazivová vlákna. Celá prostata se tak může mnohonásobně zvětšit i na více než 200 gramů. Změny i zvětšování prostaty způsobuje především mužský pohlavní hormon testosteron.

Obtíže způsobené zvětšením prostaty se individuálně liší. Není pravidlem, že čím větší prostata, tím vážnější potíže. Nejčastěji trpí muži potížemi s močením. „Obvykle se u mužů se zvětšenou prostatou objevuje potřeba častějšího močení. Na toaletu chodí i v noci a především po ránu pak močí obtížněji,“ uvádí MUDr. Jiří Janů z urologického oddělení Nemocnice Nové město na Moravě. „Pacientům se zvětšenou prostatou se také zeslabí proud moče a někdy pociťují nutnost při močení tlačit,“ dodal.

Prostata svým zvětšováním totiž zpomaluje průtok moče močovými cestami. Vyprázdnění tak nemusí být úplné a v močovém měchýři tím zůstává tzv. zbytková moč – reziduum. Následkem neúplného vyprázdnění se močový měchýř dříve naplní a znovu se objevuje nucení k močení. Zpomalením průtoku dochází k zeslabení proudu, prodloužení doby močení a zvyšuje se i tlak v močovém měchýři. Ten na to reaguje postupným zesilováním své stěny.

V krajním případě může být močový měchýř stále tak naplněný, že prakticky neplní svoji funkci a dochází k úniku moči takzvaným “přetékáním”. Zvětšená prostata také může močovou trubici doslova zablokovat a muž poté není schopný se vymočít vůbec – nastává zástava močení. Těmto situacím ale předchází různě dlouhá doba mírnějších potíží.

Léčba může být celoživotní záležitostí

Zvětšení prostaty se obvykle léčí dvěma způsoby. Pacientům s mírnějšími až středními močovými obtížemi se nasazuje medikamentózní léčba. Většinou se jedná o dlouhodobou a někdy doživotní léčbu. Ve vážnějších případech, kde se u pacientů kvůli zvětšené prostatě vyskytl zástava močení, močová infekce, kameny v močovém měchýři, případně dokonce selhávají ledviny nebo se pozoruje krvácení do moči, řeší urologové onemocnění operačním výkonem.

Článek byl publikovaný 14. 5. 2014 na portálu Novinky.cz.